

[Aksel Møller.]

shallpenge til rådighed for investeringsopgaver, d. v. s. til forøgelse af kreditgivningen i de kommende år.

Det er kun med den allerstørste bekymring, vi har givet denne indrømmelse til regeringen. Vi har i virkeligheden kun ladet os bevæge til deltagelse i denne beslutning for at forhindre, at appetitten på disse Marshallpenge skulle vokse så stærkt, at besindigheden ikke længere formåede at holde dem bundet. Vi har i hele denne side af sagen lagt afgørende vægt på, at alle de 1300 mill. kr., som vedrører første og andet Marshallår, i kraft af denne indrømmelse afskrives på reguleringskontoen, omend det for de 200 mill. kr.s vedkommende først sker, efterhånden som de som afdrag vender tilbage til umiddelbar afskrivning på statens reguleringskonto i nationalbanken. Det vil altså sige, at der ikke med denne beslutning tilvejebringes nogen blivende fond, og at der ikke med denne beslutning oprettes en statsinvesteringsfond, som statsmagten til enhver tid kan disponere over. Dette vil jeg gerne sige i relation til det i et folketingsudvalg liggende forslag til lov om en genopbygningsfond, et forslag, som finansministeren for nogen tid siden fremsatte. Det gik ud på, at kun 250 mill. kr. af det beløb, der på det tidspunkt var til rådighed på gavesektoren, skulle afskrives, medens en del af resten straks skulle ud i omsætningen, og en anden del blive stående på en konto, hvor den fortsat kunne friste til politisk generøsitet.

Man kunne stille det spørgsmål: Hvor langt ville de konservative egentlig have ønsket, at man skulle gå i dette øjeblik? Jeg mener, at en nogenlunde tilfredsstillende løsning, som skulle kunne holde et godt stykke tid, måtte have krævet, at regeringen i alt fald erklærede sig villig til, efterhånden som statsudlån til byggeriet kom til udbetaling, at dække de derved fremkomne overtræk på finansministeriets foliokonti med optagelse af nye lån. Under forhandlingerne har finansministeren forelagt en finansplan for 1950—51. En opløsning i forskellige poster på driftsudgifterne og på § 26 giver en samlet statsbalance på 2 600 mill. kr., og ud af disse 2 600 mill. kr. forekommer der udsigt til et overskud på 25 mill. kr. Alt, hvad der iøvrigt er sket under de forhandlinger, vi har ført om bortfald af benzinafgiftens forhøjelse og forhøjelse af vægtafgiften, er jo bragt i balance — men ikke mere end i balance — ved forslaget om forhøjelse af taksterne.

Men det vil altså sige, at der ingen sik-

kerhed er for, når overskuddet på så stor en balance kun er 25 mill. kr., at udviklingen ikke kan føre et underskud med sig og derved gøre statskassen til inflationens medarbejder. Det må jo huskes, at vi om kort tid står overfor at skulle forhøje tjenestemandslønningerne, og når den retfærdighed, som mit parti ikke vil opgive at arbejde for i denne sag, også skal finansieres, ville det have givet en følelse af tryghed, hvis et større overskud havde været til disposition, og mit parti betragter det ikke som umuligt at tilvejebringe et overskud.

Vi har under første behandling energisk drøftet besparelserne, og også drøftet den fremgangsmåde, som mit parti har anvist med hensyn til at oplede besparelserne. Jeg har netop i dag, umiddelbart før jeg kom på denne talerstol, fået et fortryk med oversigt over statens driftsbudget for 1950—51. Det er altså den friskest mulige oversigt over, hvad de beslutninger, vi er i færd med at tage, vil medføre for statens driftsbudget. Men allerede her i dette koncentrat af statens indtægter og udgifter er der dog en post, som måske kunne spares, nemlig § 11 B, ministre uden portefeuille 164 622 kr. Hvis man vil oplede besparelserne, hvis man virkelig vil gøre en energisk indsats for at gå endnu dybere end til det koncentrat af statsudgifterne, som denne oversigt er, er jeg aldeles overbevist om, at der på en opløst balance på 2 600 mill. kr. må kunne findes væsentlige besparelser, også besparelser, der kan komme finansåret 1950—51 tilgode.

Men det var naturligvis en af de skuffelser, vi led under forhandlingerne, at vi mødte så stærk en modstand mod denne tanke. Vi var jo overbevist om, at den hurtigste og nemmeste vej til at gennemføre de besparelser og indskrænkninger, som vi finder nødvendige, gik igennem at give hver enkelt institutionschef et pålæg om at klemme sit budget ned. At denne tanke er den bedste til dette formål, fastholder vi stadig, og hvis den udvej, som man nu er blevet enig om at forsøge, ikke fører til resultater, vil vi genoptage vort oprindelige forslag. Et spareudvalg er ikke nogen særlig opfindsom idé, men den er bedre end ingen, og vi tillægger det positiv værdi, at man nu vil gøre sig anstrengelser på denne måde. Vi ledsager dette arbejdes påbegyndelse med de allerbedste forhåbninger for dets resultat, for uanset hvor megen vægt man kan lægge på virkningen af den skatteagitation, der førtes under kommunevalget — socialdemokratiets ordfører, det ærede med-